

Najważniejsze informacje o autyzmie

Autyzmu nie widać na pierwszy rzut oka.

Nietypowe zachowanie może być odczytywane, jako niegrzeczne. Dzieci i młodzież z autyzmem oraz ich rodzice mogą doświadczać przez to nietolerancji.

Może większa wiedza na temat autyzmu poprawi tę sytuację?

Autyzm – podstawowe informacje:

- jest to całościowe zaburzenie rozwoju, co oznacza, że ma wpływ na wszystkie sfery funkcjonowania człowieka
- objawy pojawiają się przed 3. rokiem życia (obecne są z różnym nasileniem przez całe życie)
- statystyki pochodzące ze Stanów Zjednoczonych wskazują, że obecnie 1 dziecko na 68 przejawia zaburzenia ze spektrum autyzmu
- dane wskazują, że liczba dzieci z autyzmem stale wzrasta
- jest najszybciej rosnącym zaburzeniem rozwojowym
- nie udało się zbadać dokładnie przyczyn autyzmu ani znaleźć lekarstwa (jednak wcześniej podjęta interwencja może poprawić funkcjonowanie dziecka)
- autyzm diagnozuje się cztery razy częściej u chłopców niż u dziewczynek

Autyzm – prostymi słowami

Autyzm u każdej osoby objawia się trochę inaczej, **dwie osoby z taką samą diagnozą mogą mieć bardzo różne zachowania i możliwości**. Dlatego mówimy o spektrum zaburzeń – od łagodnych objawów do takich, które bardzo wpływają na wszystkie sfery życia. Autyzm nie jest chorobą, ale innym sposobem postrzegania świata i myślenia.

Autyzm – co wiemy

Autyzm w Polsce diagnozuje się u około 1 na 100 dzieci, które spotykasz każdego dnia. Został opisany po raz pierwszy w 1943 roku, czyli 72 lata temu, ale pozostaje wciąż zaburzeniem do końca nie wyjaśnionym. Wiele jest zagadek – nie znamy przyczyny autyzmu, nie znamy mechanizmów w mózgu, które stoją za objawami – ale obecny stan wiedzy pozwala na coraz lepsze rozumienie i pomaganie.

Wiele jest nazw i pojęć, które opisują autyzm i zaburzenia ze spektrum autyzmu – najważniejsza nie jest nazwa lub diagnoza, ale fakt, że każde dziecko z autyzmem jest unikalne i ma zupełnie indywidualne cechy właściwe tylko dla siebie samego.

Czym jest autyzm

Objawy autyzmu dotyczą głównie nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, umiejętności komunikowania się i przywiązania do schematów. Osoby z autyzmem w wielu sytuacjach mogą nie rozumieć zachowania innych ludzi i ciężko nawiązywać im zwykły, swobodny kontakt. Nie oznacza to, że wolą być samotne. Nawet osoby z autyzmem, które wydają się nie zauważać bliskich, mają takie same potrzeby nawiązywania relacji. Część osób z autyzmem nie mówi, używa innych form komunikacji np. gesty, wskazywanie obrazków w specjalnych książkach do komunikacji, pisanie. Te osoby, które świetnie posługują się mową wysławiają się w sposób, który czasem może wydawać się usztywniony, albo nieadekwatny do sytuacji. Często w autyzmie występuje przywiązanie do jednego wzorca lub rutyny w myśleniu i zachowaniu np. chodzenie zawsze tą samą drogą do szkoły albo tzw. stereotypowe zachowania czyli ogromne zainteresowanie wąską dziedziną wiedzy.

Wielu ludzi nauki próbuje odkryć wspólny mianownik objawów autyzmu – wspólną cechę w myśleniu, która pozwala odpowiedzieć na pytania: **dlaczego osoby z autyzmem zachowują się w taki sposób?** Jedną z takich teorii są tzw. zaburzenia w teorii umysłu.

Zmysły

Autyzm bardzo często łączy się z nietypowym odbieraniem świata za pomocą zmysłów. W uproszczeniu: osoby, które nie mają widocznych problemów z poruszaniem się i fizycznie z ich rękoma i nogami wszystko jest w porządku, mogą mieć problemy z wykonywaniem zwykłych ruchów tj. chwycenie długopisu, przeskoczenie przez skakankę. Mogą odczuwać swoje ciało jakby nie mieli nad nim pełnej kontroli. Problemy z nadwrażliwymi zmysłami albo zbyt małym odczuwaniem przez zmysły mogą być bardzo dotkliwe. Część dorosłych osób z autyzmem mówi np. o tym, że kiedy patrzą drugiej osobie w oczy, to jest to dla nich przykre doświadczenie dyskomfortu lub nawet bólu. Niektórzy przebywając w tłoczonym pomieszczeniu pełnym głośnych dźwięków opisują uczucie paniki i przeładowania bodźcami.

Zaburzenia związane ze zmysłami nie są specyficzne jedynie dla autyzmu, ale u osób z autyzmem występują bardzo często. Wiele osób z autyzmem ma zaburzenia związane ze zmysłami w różnym natężeniu, **nigdy nie występują wszystkie zaburzenia na raz**. Pomimo, że często niełatwe, możliwe jest wypracowywanie sposobów, które pomagają ludziom ze spektrum autyzmu lepiej radzić sobie z własnymi zmysłami.

<https://polskiautyzm.pl/czym-jest-autyzm/>